

הפקעה ופיצוי 1

הארות למורה

1. הודעה על הפקעה ופיצוי

1. דנים באפשרויות לפעולה העומדות בפני משפחת יפקיעו-לי (משא ומתן על פיצוי: כספי, שטח חילופי ועוד).

מבררים את המושגים הפקעה ופיצוי, בודקים דוגמאות של מקרים אמיתיים:

● מפקיעים ומפצים: כסף או קרקע?

● <https://www.globes.co.il/news/docview.aspx?did=1000275956>

● מחלוקת על גובה הפיצוי להפקעת קרקע

● <https://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1001281133>

● המדינה הרוויחה מטעות בהסכם

● <https://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1001230331>

● התכחשות להתחייבות לשלם פיצויים בגין קרקע שהופקעה

● <https://www.ihaklai.org.il/index.php/about/item/34115>

2. דנים בגורמים הקשורים לכדאיות ולהוגנות והפיצוי המוצע למשפחה. למשל: אופן השימוש בחלקה, צורת החלקה, סוג האדמה, במה החלקה גובלת? שטח החלקה.

2. הנספח להודעה על הפקעה ופיצוי

בודקים את שטח החלקה של המשפחה לפני ואחרי ההפקעה והפיצוי (זהה – 4,400 מ"ר).

3. שיחה בין ילדי משפחת יפקיעו-לי

דנים בפתרונות השונים ובנימוקים שניתנו להחלטה מי צודק.

להדגמה אפשר להיעזר ביישומון הפקעה ופיצוי 1

● <https://www.geogebra.org/m/vxqzad9a>

4. שימוש בדוגמאות כדי לקבוע מי צודק ומי טועה

1. שטח החלק המופקע 1200 מ"ר, ושטח החלק החלופי 2400 מ"ר.

2. הדוגמה מספיקה כדי להסיק שאורן טועה (דוגמה נגדית) אבל אי אפשר לקבוע בעזרתה אם ברוש וגפן צודקים או טועים.

3. בכל דוגמה שבה האורך (במ') ששורידו ויוסיפו הוא בין 0 ל-65, שטח החלק החלופי גדול משטח החלק המופקע.

4. בודקים אם אפשר לקבל החלטה מי צודק ומי טועה בוויכוח, באמצעות הדוגמאות. הדוגמאות מראות שאורן טועה.
- הדוגמאות מחזקות את הטענה של ברוש, אבל אי אפשר להסיק לפיהן שהוא צודק.
- הדוגמאות אינן סותרות את הטענה של גפן, אבל אי אפשר להסיק לפיהן שהוא צודק.

5. שימוש במשוואות כדי לקבוע מי צודק ומי טועה

משווים את השטחים של החלק המופקע והחלק החלופי:

בודקים אם המשוואה $x(110-x) = 40x$, $0 \leq x \leq 65$ מאפשרת לקבל החלטה מי צודק ומי טועה בוויכוח. אפשר להסיק שאורן טועה (אין פתרון למשוואה), אך אי אפשר לקבוע אם הטענות של ברוש וגפן נכונות.

6. שימוש באי שוויונות כדי לקבוע מי צודק ומי טועה

בודקים אם פתרון האי שוויון $x(110-x) > 40x$, $0 \leq x \leq 65$ (שבו שטח החלק המופקע קטן משטח החלק החלופי) מאפשר לקבל החלטה מי צודק ומי טועה בוויכוח. פתרון האי-שוויון הוא כל המספרים בתחום פרט ל-0. אם יודעים בשלב זה לפתור אי-שוויונות (כלומר, אם הפרק הזה נלמד כבר בכיתה או שיש תלמידים שיודעים), אפשר להסיק שאורן וגפן טועים וברוש צודק.

7. שימוש בגרפים של פונקציות כדי לקבוע מי צודק ומי טועה

1. x הוא האורך (במ') שמורידים מאורך החלקה ומוסיפים לרוחבה.
 2. הפונקציה המתאימה ל- x את שטח החלק המופקע: $g(x) = 40x$, $0 \leq x \leq 110$
 3. הפונקציה המתאימה ל- x את שטח החלק החלופי: $f(x) = x(110-x)$, $0 \leq x \leq 110$
- דנים בשוני בין תחום המשוואה והאי-שוויון לבין תחום הפונקציה שהגדיר דולב, ובסיבה לשוני זה (תחום המשוואה והאי שוויון הוא תוצאה של האילוץ שקבע אורן ושל האילוץ שאורך צלע חלקה אינו יכול להיות שלילי. תחום הפונקציה שהגדיר דולב הוא תוצאה של האילוץ שנקבע על ידי אורך החלקה בלבד).
4. באמצעות גרפים של פונקציות אפשר להסיק שאורן וגפן טועים וברוש צודק (הגרף של $g(x)$ הוא מעל הגרף של $f(x)$ בכל התחום בין 0 ל-65 מטרים).

8. השוואה בין התרומה של גישות שונות לפתרון

דנים בתרומה של גישות שונות לפתרון (דוגמאות, משוואות, אי-שוויונות, ושימוש בגרפים).